

Haavind Nyhetsbrev 14/10/2009

Skattenytt i Statsbudsjettet for 2010

Regjeringens forslag til statsbudsjett for 2010 av 13. oktober 2009 omfatter ingen endringer av stor betydning for næringslivet.

Nedenfor omtales blant annet følgende endringsforslag

- Endringene i formuesbeskatningen
- Tiltak for å hindre skatteunndragelse
- Innføring av kulturmomms på 8% fra 1. juli 2010
- Fastsettelse av eiendomskattelovens virkeområde i sjøen

Ansvarlig redaktør: Elin Sætre Løfsgaard

Redaksjon: Ole Morten Huseby, Espen Nordbø, Hans Georg Haga, Nils F. Bull, Kristian Råum og Tomas Wangen

FORMUESBESKATNING AV FAST EIENDOM

Regjeringen foreslår å endre reglene for formuesbeskatningen på 3 punkter; innføring av sjablontaksering av boliger, endret taksering av ikke-utleide næringsbygg samt økt bunnfradrag. Samlet formuesskattesats på 1,1 % beholdes uendret.

Nye ligningsverdier på boligeiendom

Det foreslås å endre metoden for fastsettelse av ligningsverdi på boligeiendom i Norge. Fritidseiendom og våningshus omfattes ikke av endringen.

Det er foreslått innført en sjablontaksering av den enkelte eiendom, som er ment å sikre større grad av likebehandling enn dagens system. Ligningsverdien skal settes til 25% av sjablontaksten for skattyters primærbolig.

Ettersom gjennomsnittlig formuesverdi er antatt å ligge på rundt 20% i dag, er forslaget antatt å medføre en oppjustering for de fleste boliger, og da særlig for eldre boliger, mens en del nyere boliger som har vært lignet til 30% av observert

markedsverdi vil kunne oppleve en nedjustering. Økningen i ligningsverdiene ventes å ramme verdifulle boliger hardere enn mindre verdifulle boliger, og dermed at formuesskatt på eiendommer i byene vil øke mer enn i perifere strøk.

Sjablontakseringen skal baseres på 4 parametere: boligtype, størrelse, geografisk beliggenhet og alder. Verdien vil settes til den statistisk beregnede kvadratmeterprisen for den aktuelle eiendommens boligtype, plassering og alder, multiplisert med antall kvadratmeter i boligens primærrom.

Sjablontaksering basert på snittpriser kan bli svært grovkornet. Eksempelvis sondres kun mellom enebolig, småhus og leilighet; ikke mellom for eksempel leiligheter i ulike etasjer. Det betyr at sokkelleiligheten uten sol får samme ligningsverdi som penthouseleiligheten med takterrasse og panoramautsikt 5 etasjer over, selv om reell markedsverdi kanskje bare er halvparten. Også kriteriet "geografisk beliggenhet" vil bli relativt grovkornet, med relativt store soneinndelinger.

Sikkerhetsventilen som begrenser formuesverdien til 30% av observert markedsverdi beholdes imidlertid. Sjablonen er satt 5 % lavere enn sikkerhetsventilen, nettopp for å redusere antall klager som ellers kunne komme som følge av den type grovkornede snittberegninger som er foreslått benyttet. Dette innebærer at også det nye systemet vil kunne oppleves som urettferdig.

For sekundærboliger, dvs. andre boliger enn den man selv bor i (omfatter blant annet færre enn fem utleieboliger og fritidsbolig som er en typisk bolig) settes ligningsverdien til 40% av sjablontaksten. For disse skal ligningsverdien maksimalt settes til 60% av observert markedsverdi.

Fritidseiendommers ligningsverdi skal fastsettes etter det gamle regimet, og økes med 10% fra fjorårets ligningsverdi. Skillet mellom fritidseiendom og boligeiendom vil ikke trekkes basert på den faktiske bruk, men på eiendommens objektive egenskaper.

Investering i fast eiendom for å redusere formuesskatten, kan bli mindre fordelaktig med de nye reglene, ettersom ligningsverdiene jevnt over øker. Likevel er det fortsatt 60% formuesskatt "å spare", for eksempel ved investering i en utleieleilighet sammenlignet med investering i børsnoterte aksjer.

Finansdepartementet har lagt ut en "Boligkalkulator" for beregning av ligningsverdi på boligeiendommer som finnes her:
<http://www.statsbudsjettet.no/templates/formue.aspx?id=35232#pageBody>

Nye ligningsverdier på ikke-utleid næringseiendom

Fra og med 2009 er utleid næringseiendom formuesverdsatt til 40% av nåverdien av utleieinntekter. I statsbudsjettet er det foreslått at et lignende prinsipp heretter også skal gjelde ikke-utleid næringseiendom.

Eiendommens markedsverdi beregnes sjablongmessig til arealet multiplisert med en fastsatt kvadratmetersats. Satsene skal være differensierte og tar utgangspunkt i innrapporterte opplysninger om utleieinntekter, eiendomstype,

areal og beliggenhet fra utleide næringseiendommer. Ligningsverdien settes til 40% av antatt markedsverdi, altså samme skattenivå som sekundærboliger og utleid næringseiendom. Også sikkerhetsventilen foreslås å holdes på samme nivå som sekundærboliger og utleid næringseiendom, det vil si 60% av dokumentert markedsverdi.

Økt bunnfradrag

Bunnfradraget heves fra kr 470.000 til kr 700.000. Dette har størst betydning for personer med små formuer, fordi disse får større prosentvis reduksjon i formuesskatten, eventuelt kommer under minstegrensen for betaling av formuesskatt.

TILTAK FOR Å HINDRE SKATTE-UNDRAGELSE

Regjeringen foreslår iverksettelse av en rekke tiltak foreslått av skatteunndragelsesutvalget, herunder tiltak for å begrense kontant betaling, oversendelse av informasjon fra revisor til ligningsmyndigheter og lovfesting av skattyters lojalitetsplikt. Det varsles også at flere tiltak kan bli aktuelle på sikt.

Tiltak fra 1. januar 2011

Fra 1. januar 2011 foreslår Regjeringen at fradragrett etter skatteloven (for den som har slik fradragrett) avskjæres dersom kjøp over 10 000 kroner ikke betales via bank. Det samme gjelder fradrag for inngående avgift etter merverdiavgiftsloven. Dette gjelder primært for næringsdrivende, og det gjelder både for kjøp av varer og tjenester. Reglene skal også gjelde for kjøp fra utlandet, og for kjøp på kreditt.

Kravet er at betalingsoppgjøret må gjennomføres på en slik måte at begge parter i betalingstransaksjonen kan identifiseres, og departementet kan gi forskrift om hvilke betalingsformer som oppfyller vilkåret til «betaling via bank», og om betalingsmåter som kan likestilles med betaling via bank. jf. forslaget til ny § 6-51 fjerde ledd i skatteloven, og til forslaget til ny § 8-8 fjerde ledd i merverdiavgiftsloven.

Det blir ikke foreslått noe forbud mot betaling med kontanter og det er ikke ment å begrense adgangen til motregning.

Fra 1. januar 2011 foreslår Regjeringen at den som kjøper tjenester for mer enn 10 000 kroner som ikke betales via bank, kan bli ansvarlig for leverandørens skatter og avgifter på de kjøpte tjenester. Det samme gjelder blandede kjøp (varer og tjenester) der tjenestene er et selvstendig element. Rene varekjøp skal fortsatt kunne betales kontant, uansett beløp. Forslaget tar sikte på privatmarkedet, men retter seg mot alle.

Heller ikke dette forslaget innebærer noe forbud mot betaling med kontanter. De generelle vilkår foreslås tatt inn i skattebetalingsloven (ny § 16-50), mens det skal gis forskrift om praktiseringen. Ansvaret gjelder enten man er i god tro eller ikke, men departementet vil sørge for forskrifter som forhindrer at ansvar ilegges der dette vil være åpenbart urimelig.

Andre forslag som tar sikte ikrafttredelse fra neste år:

- Tollmyndighetene skal få adgang til å ilegge gebyr for overtredelse av deklareringsplikten for valutautførsel/innførsel av kontanter utover NOK 25.000. Gebyr kan ilegges med inntil 30%, uten hensyn til skyld, men departementet vil gi forskrift om fastsettelsen, og vil vurdere behovet for en unntaksregel, der et gebyr vil virke urimelig. Grove tilfelle forutsettes fortsatt å føre til politianmeldelse (ikke gebyr).
- Regjeringen foreslår at Økokrim skal få adgang til å videresende informasjon, når hvitvaskingsreglene gir Økokrim informasjon om mistenkelige forhold som Økokrim anser interessante for skatte- og avgiftsmyndighetene eller tolletaten. Slik informasjon kan inneholde sensitive opplysninger; Regjeringen mener imidlertid at at skatteetaten og toll- og avgiftsetaten har gode rutiner for å håndtere taushetsbelagt informasjon.

- Regjeringen foreslår at den revisor som har unnlatt å attestere næringsoppgave eller kontrolloppgave fra en skattyter, skal få plikt til ukrevet å sende kopi til skattemyndighetene når han redegjør (i nummerert brev til klienten) for sin unnlattelse. Forslaget innebærer at revisor får et utvidet ansvar for å påse at relevant informasjon faktisk kommer til myndighetenes kunnskap i forhold til i dag.
- Fristen for å rette en ligning, når det blir oppdaget feil som skattyteren burde ha vært klar over, blir forlenget fra to til ti år, på samme måte som for feil som skattyteren faktisk har vært klar over.
- Et tilsynelatende uskyldig, men potensielt vidtrekkende forslag ligger i en alminnelig lovfesting av skattyteres aktsomhets- og lojalitetsplikt, som foreslås inntatt i både ligningsloven, folketrygdloven, arveavgiftsloven, merverdiavgiftsloven, tolloven og i motorkjøretøy- og båtavgiftsloven.

MERVERDIAVGIFT

Ny merverdiavgiftslov treer i kraft fra 1. januar 2010

Ny merverdiavgiftslov ble vedtatt 19. juni 2009 og er nå vedtatt å tre i kraft fra 1. januar 2010. Loven innebærer i all hovedsak en teknisk revisjon av tidligere merverdiavgiftslov.

Merverdiavgift på finansielle tjenester

Finansdepartementet viser til tidligere uttalelser om at man vil vurdere gjeldende unntak merverdiavgift for finansielle tjenester. Spesielt vises det til fortolkningsproblemer knyttet til begrepet "tilknyttede tjenester" og pågående rettssaker knyttet til dette tema.

Departementet uttaler at de avventer utfallet av vurderingene innen EU innenfor samme felt før de eventuelt vil foreslå regelverksendringer.

Begrenset kultur- og idrettsmoms tidligst fra 1. juli 2010

Regjeringen varsler at man tar sikte på å innføre avgiftsplikt med redusert sats 8 % på deler av kultursektoren med tidligste ikrafttredelse fra 1. juli 2010. I strid med Kulturmomsutvalgets innstilling foreslås det at scenekunst som konserter, teater, opera, danseoppsetninger, revy, musikkfestivaler m.v. fortsatt skal være unntatt fra avgiftsplikt.

Inngangsbilletter til museer, gallerier, fornøyelsesparker og opplevelsessentra foreslås derimot avgiftsbelagt.

Innen idrettsektoren varsler departementet at det vil bli innført avgiftsplikt for den mest profesjonelle del av idretten. Dette vil ved siden av idrettsarrangementer med stor publikumstilstrømning også omfatte treningssentre, badeland, golfbaner og etter alt å dømme også andre aktiviteter som bowling, biljard, bilkjøring på bane og lignende. For den del av idretten som i hovedsak er basert på frivillighet vil man foreslå reguleringer som skjermer klubbene mot avgiftsplikt. Det vil i denne forbindelse bli gjort nærmere vurderinger i forhold til økte registreringsgrenser og/eller en frivillig registreringsordning.

Aktører som vil bli omfattet av registreringsplikt etter de nye reglene vil få full fradragsrett for inngående merverdiavgift (standardsats 25 %). Forholdet til justeringsreglene og eventuelle overgangsregler bør dermed særlig iaktas ved planlegging av nye bygg/anlegg til kultur-/idrettsformål.

Ny kompensasjonsordning for frivillig sektor

Det er besluttet innført en ny moms-kompensasjonsordning for frivillig sektor fra 1. januar 2010.

ARBEIDSGIVERAVGIFT OG FORDELSBESKATNING

Soneplassering for arbeidsgiveravgift for foretak som driver arbeidsutleie

Geografisk differensiert sats for arbeidsgiveravgift avgjøres i utgangspunktet av i hvilken kommune

arbeidsgiver har registrert sin virksomhet. Regelverket kan således utnyttes av virksomheter

som driver arbeidsutleie, ved at det etableres et administrasjonskontor med begrenset aktivitet i nullsatsområdet, mens de utleide arbeidstagerne arbeider i andre soner.

Denne fremgangsmåten anses som en uønsket avgiftsmessig tilpasning, og Regjeringen har derfor foreslått at virksomheter som driver arbeidsutleie skal betale arbeidsgiveravgift i den avgiftssonen hvor hoveddelen av arbeidstakerens arbeid utføres i løpet av avgiftsterminen, dersom denne sonen avviker fra sonen der virksomheten er registrert.

Avvikling av bruttotrekkordningen for hjemme-PC

Den såkalte hjemme-PC-ordningen har frem til i dag inneholdt to skattefrie elementer, i form av skattefri privatbruk av arbeidsgivers datautstyr som er utplassert hos arbeidstager og finansiering av hjemme-PC gjennom bruttotrekkordningen, der skattyter ikke betaler skatt på andelen av lønnen som benyttes til finansiering av PC-en.

Regjeringen har foreslått at bruttotrekkordningen avvikles med virkning for avtaler som inngås 13. oktober 2009 eller senere. Det skal gis en overgangsregel, slik at adgangen til bruttotrekk opprettholdes for avtaler som ble inngått før 13. oktober 2009. Trekkadgangen vil imidlertid falle bort for tidligere inngåtte avtaler som forlenges etter dette tidspunktet.

EIENDOMSSKATT

Eiendomsskattepliktens utstrekning i sjøen

Det foreslås presisert i Eiendomsskatte-loven at kommunens rett til utskrivning av eiendomsskatt skal gjelde ut til grunnlinjen og ikke lenger.

Forslaget om at *grunnlinjen* skal gjelde som grense for den enkelte kommunes utskrivning av eiendomsskatt i sjøen løser en uklarhet i dagens lov. *Grunnlinjen* er den rette linjen mellom de ytterste skjær ved lavvann langs kysten, tvers over fjordmunninger. Den danner yttergrensen for det som kalles "det indre farvann", og er også

utgangspunktet for beregning av sjøterritoriet og den økonomiske sonen.

Forslaget vil særlig få betydning for kommunenes utskrivning av eiendomsskatt på anlegg i sjøen, herunder anlegg for oppdrett av fisk, skjelldyr og andre marine arter samt rørledninger (for gass og olje), elektrisitets- og kommunikasjonskabler på sjøbunnen, vindmølleanlegg, bølgekraftanlegg og lignende.

21 av landets kommuner har etablert en praksis for skattlegging av slike installasjoner helt ut til territorialgrensen; denne praksisen må avvikles gradvis i overgangsperiode frem til og med skatteåret 2011.

DOKUMENTASJONSPLIKT

Innføring av oppgave- og dokumentasjonsplikt for virksomhet med offentlige eiere

Staten, fylkeskommunen og kommunene er i utgangspunktet ikke omfattet av de omfattende reglene om oppgave- og dokumentasjonsplikt som ble innført i 2008 for alle

Innholdet i dette nyhetsbrevet er kun ment som generell informasjon, med en forenklet fremstilling av problemstillingene som ikke er egnet til å erstatte juridisk rådgivning. Advokatfirmaet Haavind tar ikke ansvar for eventuelle feil eller mangler i nyhetsbrevet.

selvangivelsespliktige selskaper og innretninger. Dermed er heller ikke transaksjoner mellom disse

og selskaper eller innretninger som kontrolleres av dem omfattet av reglene.

Det foreslås at dokumentasjonsplikten utvides til å gjelde transaksjoner mellom selvangivelsespliktige selskaper og innretninger og en fylkeskommune eller kommune, forutsatt den aktuelle kommune eller fylkeskommune *kontrollerer* selskapet eller innretningen. Forslaget omfatter ikke selskaper og innretninger eiet av staten, og heller ikke transaksjoner mellom selskaper og innretninger som er under kontroll av den samme kommune eller fylkeskommune.

Forslaget får kun betydning for (fylkes-) kommunalt kontrollerte selskaper med flere enn 250 ansatte som enten har en omsetning som overstiger 400 mill kr. eller en balansesum som overstiger 350 mill kr, forutsatt at de kontrollerte transaksjonene overstiger 10 mill kr i inntektsåret eller mellomværendet mellom selskapet-/innretningen og (fylkes-)kommunen er på mer enn 25 mill kr.